

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 34.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fil., — de două-ori 24 fil., — de trei-ori 30 fil.
rëndul cu litere garmond.

Ființa principiului de naționalitate.

III.

Școala italiană a recunoscut în principiul de naționalitate numai dreptul națiunilor de a se uni împreună și a duce o viață independentă.

Robert Mohl caracterizează principiul de naționalitate „mai corect”, ca un drept de împreună apartinere a semințiilor. Dar nu trebuie să fie vădit cu vederea faptul, că pretutindena lupta națională s'a născut din aspirare. Emile de Laveleye accentuează neconținut, că cu cât e aspirarea mai mare, cu atât mai puternică e mișcarea națională.

Tendința de a ajunge la unitate națională și la închiegarese manifestă atunci, când popoare conștiente sunt expuse cu toată puterea sugrămării și experimentărilor ne bune de asimilare. Elveția și Belgia sunt exemple vii, că state polinaționale pot să existe și mai departe, chiar și dacă dau individualităților lor de popor garanții reale pentru dezvoltarea liberă națională și le garantează egalitatea în condițiile legale de dezvoltare.

„Știm, — spune L. Gumplowicz, — că istoria statelor europene se învârtă în mare parte în jurul luptei claselor de jos, pentruca să admise să participe la legislatură. Că lupta aceasta, parte s'a terminat cu învingere, parte se poartă încă. Istoria luptei acesteia încă nu e încheiată. Despre ce adevărat e vorba? Despre posibilitatea de a se purta lupta socială cu arme egale.”

După Bismarck națiunile trebuie să respire și să-și miște membrele pentruca să trăiască. Pe aceasta se bazează sfântul drept al națiunilor, — zice Bluntschli drept întregire, — de a se forma și a primi organe cu cari să-și ducă viața și să se poată

manifestă. Un drept mai sfânt decât toate celelalte!

Dacă o însemnată parte a unei națiuni vine asupra, sentimentul național se manifestă întâiu în înțelesul autonomiei și egalității față cu celelalte naționalități, cari fac parte din același stat. Dacă se menține poziția subordonată, asupra și primejdia pentru viața națională, atunci agitatul sentiment național caută ajutor, și lupta, la început locală, pentru autonomie și egalitate, se preface în luptă pentru încheierea națională, pentru unitatea națională a acelei frânturi de popor cu poporul frate ori afin din vecini. Fiecare asupra își caută aliați pentru purtarea luptei!

Profesorul univerzitar italian, totodată cel mai vestit istoric al Italiei, Fasquale Villari, a publicat mai mulți articoli interesanți despre irredentism. Intr'unul spune așa:

„... Păreră, pe care Nemții și Austriacii și-au format-o despre irredentism, este următoarea: Italia eră foarte nemulțumită cu hotarele date pe seama regatului italian. Voi să aibă și Trientul, Triestul, Istria și Dalmația. Italia, care n'a renunțat niciodată la ura veche față de Austria, întreprinde tot posibilul, ca nemulțămirea să nu încete în poporațiunea italiană din statul austriac, în speranța, că odată va putea adneca părțile italiene ale Austriei. Și așa Italia, intrată în tripla alianță, ține vie în Austria vecinica neîncredere, constringându-o pe aceasta să fie pe grije!

Confirmarea acestui lucru, așa se afirmă, reșede în faptul, că despre irredentism se vorbește numai cu privire la provinciile italiene ale Austriei. Niciodată n'a fost vorba despre irredentism cu privire la Corsica, Malta, Nizza, patria lui Garibaldi, ori Savoya, leagănul dinastiei italiene. Nu sunt oare și acestea teritorii italiene sub domni străine? Numai în Austria se află oare o

parte din Italia, pusă sub domnie străină?

Greșala fundamentală e deci aceea, că se crede, că irredentismul se lățește din Italia asupra provinciilor italiene ale Austriei, pe când în realitate e tocmai cazul contrar. Un călător care face drumul dela Milano la Palermo, nu va auzi vorbindu-se de irredentism. În Triest, Trient și în Istria însă nu se vorbește despre altceva...

Irlandezii sunt un popor asuprit. Nizuințele lor tind spre autonomie. Nu li-s'a dat. Atunci s'au adresat Americii, și s'a început stăruința, ca Irlanda să fie ruptă cu totul dela Englitera și să devină stat independent. Dacă geograficește ar fi cu puțință, între Irlanda și America ar exista o colosală nizuință de unire națională, cu toate că dintre Americani puțini sunt Irlandezi. Adevăratul izvor al acestei mișcări reșede deci în aspirarea acestui popor, în denegarea autonomiei cerute.

Astfel de nizuințe secesioniste, ori cum le numim în Austro-Ungaria, irredentiste, se manifestă însă cu mult mai tare la popoare cu conștiință națională, dar naționalicește și politicește asuprite, cari au în statele învecinate consăngeni cari au dat statului respectiv timbru politic.

Ca tendință politică nu s'ar fi născut irredentismul niciodată, dacă n'ar fi existat guverne neputincioase. Nu Mazzini, ori mazzinismul a aruncat provinciile italiene în brațele irredentei, ci nepriceperea guvernelor austriace. În Elveția există și astăzi o provincie italiană, care nu manifestă de loc tendințe de desfacere. Rămâne unde e, pentruca și aci se poate dezvolta în spirit național-italian.

Dar nu numai Italienii nu fac acolo politică de irredentism, ci nici Francezii și nici Nemții! Din contră, sentimentul național satisfăcut, exerciază aci influință centripetă

tală, întărind statul întreg și promovând cultura generală. Știu, că provocarea la Elveția a devenit de mult banală. Dar cu toate acestea, acest stat de naționalități rămâne pentru monarhia austro-ungară, nu numai un model plin de învățătură cu privire la dreptul de stat, ci și singurul model posibil.

Mișcarea irredentistă a născut-o și promovat-o deci apăsarea. Din apăsare se naște contraapăsare, și apoi nizuințe de eșire, — în afară!

Bluntschli zice așa: „Dacă bolduurile naționale nu vin satisfăcute în îngusta ființă de stat, ele vor căuta să treacă peste hotarele statului, pentru a se uni cu tovarăși naționali din alte state într'un stat mai mare național. Pe calea aceasta s'a făcut mai nainte formațiunea de stat franceză, iar în secolul nostru cea italiană și germană...”

Herrnritt accentuează cu deosebire, că ideea națională „izbucnește câteodată cu atâta putere elementară, încât nu numai că croește pe seama vieții de stat direcția necesară, ci determină chiar formarea ori apunerea statelor. Și astfel ordinea națională stă în anumită privință deasupra ordinii de drept...”

Albrecht Wirth află de asemenea, că apartinerea la un stat oarecare e ceva extern, temporar. Dar apartinerea la o seminție, la un popor, e ceva intern, permanent, e ceva ce nu se poate stârpi. Pentruca: „alipirea de neam e virtutea cea mai nobilă și sfântă a bărbatului și a femeii. Ea dă sufletului adâncime și gentileț, caracterului durabilitate și firmitate. A-și perde naționalitatea e din contră, cea mai mare și nimicitoare nefericire care poate să atingă pe un popor, ori pe un individ. Lupta pentru naționalitate formează jumătate din istoria universală. Și lupta aceasta trebuie purtată în caz de necesitate chiar și în contra statului, ba și în contra domnitorului...”

FOIȘOARĂ.

Preoții și bisericile în America.

(Fine).

Predicatorii cei sărbătoriti sunt plătiți scump. Dr. Hall ca predicator are venituri pe an de 600.000 de lei. Din toate unghiurile Statelor-Unite alegă milioane la New-York la Dr. Hall ca să-i cunune, sau ca să le boteze copii: ceremonii la care Hall câștigă în câteva minute mia de dolari. Reverendul Dr. Morgan Dix, preotul bisericii episcopale Trinity-Church din New-York are o leafă fixă pe an de 250.000 de lei și pe lângă asta, alte 450.000 de lei ca administrator al foarte bogatei comunități Trinity. La 1892 când Dr. Dix a scos o colecție de predici „pentru post și pocăință” editorul i-a plătit înainte un onorar de 75.000 de lei. Și reverendul pastor Talmage din Brooklyn — numit „cel mai mare măscăriciu al Americii”, căci într'adevăr mai bine i-ar fi șezut în circ decât pe amvon — are o leafă fixă pe an de 150.000 de lei.

Adevărat e că prin orașele mai mici sunt preoți plătiți numai cu câte

100 și 150 de lei. Și iarăși e adevărat că și în orașele mari mulți preoți sunt peritori pe foame, și pe lângă preoție se ocupă cu fel de fel de lucruri după noțiunile noastre chiar cu lucruri imposibile, ca să scoată un dolar, doi. Unii umblă vânzând pe strade corsete, vax, hârtie de scrisori, și chiar haine vechi. Nu arareori găsești vre'un preot, care pe vremea când servea altarului, a fost pe rând și contabil la o prăvălie, și vânzător de bilete de drum de fer, și librar, și notar, și agent de asigurare, și văxuitor de ghete, și mijlocitor la vânzări de pământuri emigranților. Mulți preoți de prin sate sunt angajați de comunități cu luna și cu anul; după trecerea vremii, ori îl mai țin, ori aduc pe altul și preotul pleacă să colinde după o nouă angajare. De multeori poporeni resiliiază contractul și scot pe preot din sat, de multeori dându-i de cheltuială și câte o bătaie.

Pretutindeni prin sate sunt numai preoți angajați pe un timp anumit ori, până îi place comunității ori până ce se aude că e disponibil altul mai bun. Firește acești preoți n'au nici o pregătire, n'au învățat nici un seminar, n'au făcut nici un examen teologic. Cei mai mulți

dintre ei sunt vagabonzi, foști cismari, neguțători faliți, oficeri fugiți din Europa din cauza datorilor etc.

La multe biserici, catolice și protestante, sunt angajați coriști dela teatre. Coriștii câtorva biserici din New-York, cum e Trinity, Parton și biserica baptiștilor au lefuri ca de miniștri în Europa, căta 25 și 30 de mii de lei pe an. Cântărețele apar pe podiu cu evantaiul în mână dar chiar și preoții au obiceiul să predice cu evantaiul în mână și-și tot fac vânt pe când vorbesc.

În multe biserici se întâmplă câte o încăerare zdravănă între poporeni, sau între aceștia și preot.

Am văzut însumi, în Aprilie 1895, în Chicago cum poporul bisericii Beldan-Avenue, după predică a aplicat preotului lor Dr. Totérot o frumoasă porție de bastoane. Ei se plâneau că preotul dăduse prea multă atențiune câtorva văduve frumușele din comunitate. În biserică se aflau mai mulți preoți, căci după amiazi aveă să fie o conferință de preoți. Monitorul oficial al statului Illinois a încheat darea de seamă despre această bătaie cu fraza: „Mai mulți preoți, însă cu mânecele sufocate, au restabilit liniștea”. Rec-

lam și alergarea după senzațiuni sunt semnele caracteristice ale preoților din America. Anunță prin ziare subiectele temelor despre cari vor vorbi; tipăresc afișe și foi volante pe cari le împart copiii pe stradă, anunțând predicile, cari de cele mai multe ori sunt foarte originale. Așa: „Despre capital și muncă”, „Despre foloasele și pagubele unei greve”, „Cari erau mâncările favorite ale patriarhului Avram”, și așa mai departe. Firește ca oameni practici, preoții americani tipăresc anunțuri mereu. Așa bună oară: „Leftin, iefin, e pastorul W. Rhode la toate ceremoniile. Cununii și botezuri, la orice ceas, în casă ori afară. Nu e lipsă să mă angajez înainte, nu cer nici plata anticipativ. Veniți și vă convingeți”. Un alt preot anunță: „Pastor Iohan Zelt, iubit de tineri și bătrâni, se recomandă pentru botezuri, cununii și înmormântări. Anul trecut am săvârșit 305 cununii și 107 botezuri”. Spre a atrage publicul, Americanii nu se sfiesc să comită și blasfemii. Așa e cunoscut cazul, care a scandalizat Europa, că în biserica metodiștilor din Filadelfia au fost puși să predice într'o Duminecă vestiții bandiți frații Bidwell, cari abeseră din temniță.

Revistă politică.

„Națiunea e liniștită pentru că e puternică. Și cu atât e mai puternică, cu cât e mai liniștită” — a zis unul dintre deputații opoziționali, I. Hadik, în scrisoarea deschisă adresată Mercuri alegătorilor săi.

Aceste câteva cuvinte dau o frumoasă caracterizare a situației, în care a ajuns țara prin mahinațiunile de până aci ale dornicilor de mărire și stăpânire. Da, neamul e liniștit dupăcum a fost și până acum, înainte de era această absolutistică, a fost și este liniștit pentru că nu s'a prea lăsat sedus de ademenirile Sirenelor politice din Pesta.

Cuvintele de mai sus se refer însă indirect, nu la țară, ci la însași coaliția, care ajunsă în imposibilitate și discreditată la extrem vrea să îmbete țara și mai departe cu apă rece și să o mângăie asigurându-o, că deși ea coaliția s'a rupt capul, ea totuși e încă puternică. Și fiindcă e așa de puternică stă liniștită pentru că pe calea asta va deveni și mai puternică.

Frumoasă mângăiere. Și tot pe calapodul acesta călăresc și ceilalți deputați, cari s'au pornit în timpul din urmă să umple țara cu scrisori către alegători, căutând fiecare să arete lumii, că a luptat luptă dreaptă și s'a jertfit pentru binele obștesc. Zi de zi răsar aceste scrisori, fiecare deputat să grăbește să-și dea seama de faptele sale înaintea alegătorilor. Curioasă dragoste față de popor i-a prins pe toți dintr'odată. N'o fi având oare ceva legătură faptul acesta cu svonul, că se vor face alegeri noi nu peste mult? Mai ști! În cazuri de aceste e nemărginită dragostea unora și a altora față de popor.

Pe de altă parte ne dau scrisorile aceste o iconă cât se poate de tristă. Am amintit desvălirile experiate prin scrisoarea deschisă a lui Bánffy. Celelalte urmează. Câmpul de luptă s'a transpus acum în ziare și în aceste scrisori deschise, unde s'au pornit cele mai copilărești polemii între deputații opoziționali și cei guvernamentali, în frunte cu Tisza și Andrassy, cari nu mai sfârșesc cu răspunsurile și contrarăspunsurile degenerate la simple personalități. Din toate aceste ne convingem tot mai mult, că politica fruntașilor dela Pesta n'a fost principiul binelui public, ci al personalității, nu de țară, ci de persoane a fost vorba. Și cutezanța le-a fost nerușinată de a duce țara la starea în care se află azi.

Dovedește lucrul acesta și dezastrul ce l-a suferit coaliția. Il dovedește Bánffy însuși, care mereu își schimbă principiul dupăcum bate vântul, numai să izbutească pe o cale oarecare iar la fotelul roșu.

Are Românul un proverb care zice, că „dela cap să 'mpute peștele”. Perzân-

Ca încheere adaog că în America sunt și biserici ambulante, clădiri de scanduri pe roți, pe cari le poartă din loc în loc; biserici plutitoare, pe râuri, dar mai ales „biserici pe acțiuni” sau așa numitele biserici de speculă. Episcopul Walker din Dacota de Nord călătorește regulat prin eparhia lui într'o biserică pe care o duce o locomotivă pe șine; preotul Menker în New-York plutește dealungul portului cu biserică sa pe-o corabie. Ascultătorii s'adună pe podul corăbii, și Menker predică. În altar cântă Yankei cu armonica, iar după predică toți ascultătorii primesc ceaiul, cafea și pâne cu unt. Iar biserici de speculă clădesc particularii, unul cu bani ridică biserică, își tocmește apoi cu plată un preot tinăr și neinsurat, prin reclamă își formează o comunitate, și câștigul e al clăditorului.

Nu e de tăgăduit că în comunitățile protestante și între mulțimea de secte ale Americii se găsesc și preoți vrednici, serioși, cu frica lui Dzeu și cari pot stă alături cu cei mai buni preoți ai Europei. Dar ei nu fac de loc afaceri strălucite, ba nici măcar îndestulitoare, și bisericile lor nu sunt așa de bine cercetate ca ale predicatorilor de modă și ale preoților de reclamă. G. Coșbuc.

du-și capii conducători ai patriotizmului exaltat cumpătul în fața puterii venite dela Viena mititeii pușori-golași din administrația comitatelor, cari se împotriveseră cu atâta bărbăție ordinațiunilor guvernului și ale Maiestății Sale și-au tras ciocul între picioare și acum tac mulcom și aleargă grăbiți la penne de prin cancelarie, date pradă ruginii. Comitatele rând pe rând abzie de obstrucție. Insuși vestitul Debrețin a hotărât să plătească dările „numai pentru că să ocolească eventualele neplăceri”, — cum se zice în concluz. Asemenea voinicosul comitat al Turzii a declarat, că dacă guvernul retrage pe comisar plătește darea și dă recruții! Ce frază banală. Dar înainte de venirea comisariului de ce a negat-o?

Pe de altă parte s'au pornit în minister lucrările pentru apropiatele recrutări și încasarea dărilor cu forța.

Se mai vorbește de eserierea alegerilor. Foile opoziționale caută să forțeze guvernul, ca până în 11 Aprilie să scrie noul termin pentru alegeri, guvernul însă se pare că nu-și prea bate mult capul cu asta. Cel puțin deocamdată, pentru că se simte mai bine acum, când poate face ce vrea!

Catastrofa din Franția.

Neînțeleasă și nemăsurată e taina puterilor naturii. În fața lor toată măreția cugetării și avântul minții omenești trebuie să se plece. N'are nimicinia omului puțința de a înlănțui vârtejurile vânturilor, de a pune stavilă lacomelor valuri să nu-și înghită prada și fulgerele și trăznete să nu și împlinescă caprițiile însoțite de hohotele furtunei zdrobitoare. Piticul om urcă înălțimi ametoare, coboară în cel mai adânc întunec al măruntărilor pământului, pururea expus ghiarelor rânjitoarei morți, căci îl silește indispenzabila trebuință: *zâne*.

Pânea, acest neîndurat factor al vieții omenești, an de an reclamă sute și mii de jertfe. Pentru pâne pier chinății muncitori; pier aceia, cari încălziți de modeste speranțe și pretenziuni pornesc în largul mărilor fără să se mai întoarcă, pier aceia, cari cu nădejdea unui viitor mai bun cobor pe scările murdare în bezna omoritoare a pământului pentru că acolo să-și afle mormântul.

Pentru pâne pier aceia, cari dau viață lumii, fără de cari n'ar fi pe pământ bunăstarea, comoditatea, îmbuibarea și pungile pline, nici lipsa și mizeria, pe care tot ei o menagează.

Un mic caprițiu al naturii sugrumă fără milă aceste mii de vieți și speranțele frumoase de azi stănesc mâne jale și desperare în sufletul unei ființe rămasă vădăvă încunjurată de orfanii nevinovați și nepricepuți.

Sufletul și-se umple de durere și amar, când ști că pe urmele acelor nevinovate jertfe, câtă jale, câtă mizerie și desperare își face cuib în casa rămasă fără stăpân, în sufletul soției rămasă fără sprijin și în inimile micilor orfani, cărora nu mai are cine le aduce pâne. Mila te copleşte, pentru că sunt oameni cari pot simți bucuria și durerea — ca și tine.

Te revoltă însă faptul, că din acele milioane grele, pe cari le încasează întreprinzătorii din sudoarea amară a bieților muncitori nu se face o mică jertfă și pentru asigurarea barem intru câtva a vieții muncitorilor ori dacă nu a sorții lui peste tot, pentru că experința ne arată, că tocmai această parte e neglijată mai mult. Iar urmarea e, că soartea bietului muncitor nu se ridică mult peste aceea a animalului robotitor și pe urmele lui nu rămâne decât plâns și amar.

E unică în felul ei grozava catastrofa întâmplată în Franția în minele dela Courieres, despre care am adus și noi câteva șire în numărul trecut. Amănuntele ce ni le aduce firul de drot ne spun, că această nenorocire n'are păreche în istoria omeniei.

Sâmbătă dimineața se coborâseră în mine 1795 de lucrători. Abia trecură însă vro 25 minute și o bubuitură uriașă cu-

tremură toată baia. Pe urma ei începură să iasă nouri de fum pe gurile băii. Mai multe mașinării cari erau în legătură cu internul băii s'au stricat.

Imediat s'a presupus o nenorocire mare și inginerii au luat măsuri grabnice de a mântui pe muncitorii. Nu s'au putut coborî însă în bae pentru că gazurile ucigătoare le-a înecat răsufarea. Ventilatoarele s'au pus în lucrare cu o iuțeală nebună, dar toate erau zădarnice, căci nime nu putea străbate la adâncime mai mare ca 150 metrii. La o jumătate de oră după nenorocire s'au ivit trei muncitori jumătate morți, pe cari i-au scos la lumină. Aceștia spuneau că s'au târat peste zeci de cadavre ca să ajungă la aer.

Cu toate că s'au făcut eforturile cele mai mari n'a putut intra nime până după amiază la 2 ore. Atunci au dat de primele cadavre arse și mutilate de gazuri. N'au putut ajunge însă până în fund deși s'au făcut încercări să scape pe aceia, ale căror gemete se auziau din afuzime.

Până seara au scos 571 lucrători, pe cari le-a succes să-și scape cu viața. Ceilalți 1224 sunt necondiționat perduți. La adâncimea de 300 metrii au aflat cei mai mulți morți. Dintr'un coridor, unde lucrau 443 oameni, abia 13 au scăpat cu viața. Mulți au murit când i-au scos la lumină, și mulți rămași în viață au amuțit de groază.

Cele mai multe cadavre sunt mutilate încât nu's de recunoscut.

În decursul lucrărilor de mântuire s'au nenorocit alți 17 oameni, pe cari i-au ucis gazurile.

Scenele ce se petrec zi de zi înaintea băilor sunt grozave și nu-i chip de ale putea descrie. Desperarea femeilor și a orfanilor nu mai cunoaște nici o înfrânare. Miliția și jandarmii abia pot susține ordinea.

Doi ministrii au plecat numai decât la fața locului. Cercetarea probabil va dovedi, că o grijă mai mare ar fi putut feri această primejdie. De vr'o trei săptămâni se aprinsese o parte de bae și se vede că măsurile de precauțiune n'au fost destul de bune.

Luni s'au și început colecte pentru ajutoarea celor rămași pe drumuri. Statul fancez a votat suma de 500 mii de franci, societățile de mine din întreaga țară au votat 200 mii, iar orașul Paris 25 mii de franci. S'au început și colecte private în Franția și în Germania. Se zice, că societatea, în a cărei întreprindere sunt minele din Courieres, va da în fiecare an 500 mii franci pe sama familiilor rămase acum fără sprijin.

Statele-Unite ale Austriei-Mari.

(Cartea dlui Aurel C. Popovici).

Pe când la noi e oprită și dată în judecată cartea dlui Popovici, scoasă din tipar acum de curând sub titlul de sus, presa germană o salută ca adevărat eveniment politic, și ca o publicație în literatură politică, menită să facă mare lumină cu privire la soluția ce trebuie să fie dată odată crizei permanente, dela noi, și de dincolo de Leitha.

Vom aminti cu numele unele din ziarele cari s'au arătat binevoitoare scrierii dlui Popovici. Ziarul „Deutsches Volksblatt” a scris mai mulți articoli despre carte, iar deputatul Scheuchner (prelat), care stă aproape de foaia aceasta, a trimis o scrisoare foarte măgulitoare dlui Popovici. Ziarul „Gross-Oesterreich” a umplut trei pagini din un număr mai recent numai cu laude la adresa cărții și a autorului, și cu reasumate din carte. A fost lăudată nu numai cartea, ci mai ales alegerea potrivită a timpului când a fost tipărită. „Reichspost” din Berlin a publicat asemenea o apreciere favorabilă, făcând constatarea, că soluția propusă de Popovici e acceptabilă. Ziarul „Deutsche Zeitung” dela Viena a adus un articol foarte călduros eșit din condeiul dlui Dr. Wesselski, care primește întru toate propunerile lui Popovici și face apel la toate partidele din Austria, ca să se uniască asupra programului politic cuprins în cartea lui Popovici. Revista „Waage” aduce un arti-

col de fond în care se face antiteza dreptului de stat unguresc cu propunerile de stat federativ ale lui Popovici și se face constatarea, că starea actuală e insuportabilă. Propunerile lui Popovici sunt radicale, dar aceasta e singura cale pentru aflarea soluțiunii.

Va fi de interes să amintim și aceea, că autorul cărții, dl Popovici, a primit număroase scrisori de felicitare dela însemnați politicieni germani, între cari se află și Dr. Lueger, primarul Vienei, și Dr. Porzer.

Revistă esternă.

Guvernul Sârbiei. Criza Sârbiei n'a ținut mult. Pertractările regelui cu partidele au dus la acel rezultat, că partidul nou-radical a acceptat formarea cabinetului. Regele a însărcinat pe generalul Gruici cu acuirea noilor ministri. Cabinetul s'a și constituit în frunte cu Gruici ca ministru prezident și de externe. Ceilalți ministri au rămas tot cei vechi. Regele a primit lista noului guvern și acesta s'a prezentat deja și în scupoină. În zilele acestea va începe din non pertractări cu Austro-Ungaria în chestiunea convenției comerciale. Diplomatul Vuici s'a întors la Viena.

Din Elveția. Senatul federației elvețiene a hotărât să convoace o mare adunare pe ziua de 11 Iulie în Genf pentru că să supună unei revizuirii convenția făcută la 1864 în Genf. Unele puncte ale acestei convenții au ajuns în contrast cu principiile de azi și se simte necesitatea să le modifice. Se proiectează o organizație nouă a raporturilor între cele 35 stătuțele partașe la convenție.

Guvernul Franciei s'a constituit în săptămâna aceasta. Prezidentul cabinetului e Sarrien, din partidul radical. Ministri cei mai mulți sunt radicali socialiști, ceea ce a stârnit mare bucurie în presa socialistă. Programul noului cabinet e aproape acelaș, ca al lui Rouvier. În locul prim vrea să ducă la izbândă despărțirea bisericii de stat și să închege alianța cu Rusia.

Dela Hunedoara.

— Martie 1905.

Nu v'am scris demult, căci doriș și doresc, ca în scrisorile mele să remarc întotdeauna un pas înainte, în ori-și-care direcție a vieții noastre românești.

— Sunt fericit, că vă pot comunica iarăși fapte îmbucurătoare, fapte cari cumpănite prin importanța lor — dovedesc, că Hunedoarenii nu-s numai camenii vorbelor, ci și ai faptelor.

Inregistrez în primul rând apariția foii economice „Tovărășia”, redactată de dl director al „Agricolei” Vasi'e C. Osvadă foaie, care e chemată să umple un gol nespus de mare în stratul părăsit al vieții noastre economice.

Avem nădejdea, că dacă această foaie v'a fi sprijinită îndeajuns de publicul românesc — v'a forma o busolă, o călăuză adevărată în toate acțiunile noastre economice.

Asupra faptului, că „Tovărășia” e redactată de un cunosător al poporului, de un specialist în trebile noastre financiar-economice — nu trebuie să mai insistăm Osvadă e un vechiu și desinteresat muncitor pe acest teren.

Sinodul parohial ținut în 22 Ianuarie v. a ales în comitetul și epitropia parohială bărbați cu tragere de inimă pentru biserică și școală.

Acesta încă-i un pas înainte!

În sinodul protopopesco deasemenea sunt aleși bărbați, dela cari să așteptăm, ca prin munca lor se creeze o soartă mai bună pe seama tinărului, dar vitregului nostru tract.

Școala noastră confesională nu mai privește cu neîncredere ziua de mâne.

Bâncile noastre de aici „Corvineana” și „Agricola” în prietenească înțelegere au votat suma de 1200 cor. anual pentru salarizarea puterilor didactice dela școala

noastră — anume: „Corvineana“ dă anual 800 cor., „Agricola“ 400 cor.

Membrii din direcțiunile acestor două bănci au dovedit prin fapta lor, că știu să aprecieze rolul ce-l are școala în mijlocul poporului.

Onoare lor!

Corul mixt de sub conducerea dlui Andreiu Ludu se pregătește pentru un mare concert, care va forma o nouă vîrîgă în lanțul activității dirigentului nostru.

Nima.

NOUȚĂȚI.

Corpurile legiuitoare române vor fi închise Marți, prin decret regal

Sfatul fruntașilor români. Foștii deputați naționaliști împreună cu mai mulți fruntași ai neamului nostru au ținut Luni și Marți sfat în Budapesta asupra atitudinii ce are să o ia politica noastră în situația actuală. Se zice, că ar fi hotărât edarea unui manifest către poporul românesc din întreaga țară. În afacerea ziarului proiectat conferența a decis să lase gestiunea aceasta deocamdată neîntrupată.

Contele Iuliu Andrassy și-a dat în zilele trecute abdicarea din rangul de ofițer. Era locotenent de husari în rezervă. Motivul ar fi de căutat în complicațiile politice de azi.

Petru Nemeș, notar public regesc în Brașov, membru în direcțiunea „Albinei“, fost deputat dietal, a decedat Mercuri, în Brașov. A lăsat în urma sa o fiică și doi fii, dintre cari unul a luat deja diploma de inginer, iar celalalt studiază încă la politehnicul din Berlin. În viață decedatul s'a bucurat de stima și simpatiile tuturor celor ce l-au cunoscut, iar știerea despre moartea sa a fost primită cu regrete generale. Pe casa „Albinei“ din Sibiu a fost arborat steag negru în semn de doliu. Inmormântarea se face astăzi, Vineri.

Expoziția de copii, proiectată a se ține în Apoldul-românesc a doua zi de Rusali, e recomandată cerurilor competente din regatul român ca vrednică de imitare, din partea ziarului „Cronica“ din București.

Hock Iános, vestitul preot catolic, nepotul dreaptă a lui Bánffy s'a retras din viața publică. A adus aceasta la cunoștință președintele Kossuth, pentru ca comitetul conducător al coaliției să decidă ori de mai are loc în acest comitet sau nu. Probabil îl vor ține cu program afară de partid, deoarece partidul acesta nu-l reprezintă în comitet.

Banțele grecești și acum mai neliniștite pacea Macedoniei. Poliția turcească a dat de urma astorfel de bande, cari treceau pe apă și pe uscat în Macedonia. În cercul Castoriei a fost prinsă o astfel de bandă de 24 oameni. Poarta a dat de știere guvernului grecesc provocându-l să ia măsuri de a împedea nelegiuirile acestora.

Premiul Nobel. Cele cinci premii, cari vor fi împărțite anul acesta din fundațiunea Nobel, sunt de câte 138,536 cor., adică cu 453 coroane mai mari decât în anul trecut. Fericiți ceice le vor primi!

Orcan. În timpul din urmă parcă tot pământul s'a răsvrătit și înfrățit cu puterile naturii s'a dat pustiirii. Zi de zi vin știri, cari te fac să te îngrozești. Vulturii s'au pornit să verse lavă, inzulă Martinique iar dă semne de viață, sate și orașe le îngroapă dealurile lunecătoare, cutremururile dărimă colibe și palate, gazurile explosive omoară mii de suflete într-o clipă, în marea nordică s'a rupt un uriaș câmp de gheață, care a pustiit sute de pescari, Dunărea înecă ființe nevinovate, iar acum mai vine o veste nouă, că nici vântul nu se lasă mai pe jos de celelalte elemente. În zilele trecute a bătut în capitala țării noastre un adevărat orcan, care cu o furie nebună își implantă ghiarele în coperișele caselor aruncând țiglele la depărtări mari în capul câte unui trecător cutezător, smulgea ferești și firme, izbea femeii și copiii de păreți și zdrobia tot ce i stă în cale. Spun foile din Pesta, că parcă eră adevărată ziua judecării. Numărul celor nenorociți de acest orcan și răubele cauzate încă nu s'au putut stabili.

Sfințirea mirului în România se va face în anul acesta cu deosebită festivitate de către Mitropolitul primat asistat de toți episcopii. Cassa bisericeii a votat suma de 2450 lei spre scopul acesta. Este pentru a treia oară decând se face sfințirea Mirului în biserica autocefală ortodoxă română. Prima sfințire s'a făcut pe vremea Mitropolitului Calinic Miculescu, care cu cunoscuta-i energie pe tărâmul bisericesc, a dobândit dela Patriarhia ecumenică din Constantinopol, pe lângă autocefalia bisericeii române, și sfințirea Mirului. Este de observat, că din 10 în 10 ani aproape se remarcă necesitatea de 50 litri de Sf. Mir pentru trebuințele credincioșilor ortodoksi din România. Până pe vremea Mitropolitului Calinic se aducea Sf. Mir dela Constantinopol.

Uciagașul ministrului-prezident. Carțoforul *Gerakiris* din Atena, care în Iunie anul trecut a omorât cu pumnalul pe ministrul-prezident al Greciei, *Teodor Delianis*, a fost judecat zilele trecute la moarte. Complicele seu Mitcea a primit opt ani de muncă zilnică.

Demonstrații la universitate. Marți iar s'au pornit studenții să facă demonstrații la universitatea din Budapesta. Le-a umblat însă rău (ca de regulă). Pe trei inși i a legat poliția cot la cot și așa i-a dus la căpitanul, de unde au fost eliberați numai după ce s'au putut legitima. Alți trei au fost pedepsiți unul cu 100 cor., ceilalți cu câte 50 cor. De altfel vitejia studenției din Pesta până acum totdeauna a suferit fiasco. Insufletirea și curajul ține numai până răsar penele albe ale poliștilor. Cum se zăresc aceste imnul lui Kossuth amuțește, înflăcărea se potolește și de regulă o singură modestă provocare a căpitanului e de ajuns ca voincoșii să se resfire. Ioi colea cu câte unul mai sfătos isprăvește poliștilor scurt și ușor. Studențimea din Pesta nu prea face multă grijă poliției, după cum o face aceasta studențimea altor state.

Societate pentru arderea cadavrelor s'a înființat și în țara noastră. Își are sediul în Budapesta. Preșident e profesorul universitar *Dr. Kétyl Károly*. Statutele au fost stabilite și vor fi înaintate guvernului spre aprobare.

Naționalitatea evrească. În reichsrathul dela Viena se discută, cum știm, asupra legii electorale. Deputatul *Straucher* a propus în ședința de Marți ca să fie ținută în vedere Evreii la împărțirea mandatelor, așa ca și ei să-și aibă reprezentanții lor naționali. De când formează și Evreii naționalitate separată??

Conjurație. Poliția din Italia a dat de urmele unei conjurații împotriva regelui. În spitalul temniței din Turin a murit în zilele trecute un rob, care pe patul de moarte a mărturisit, că e membru al unei bande anarhiste, care umblă să omoare pe regele. Planul conjurațiilor era să-și împlinescă propusul la deschiderea expoziției internaționale din Milan.

E de interes a atrage atențiunea tuturor pacienților de reumă și podagră asupra renumitei alifii *Zoltán*, al cărei efect neîntrecut e dovedit prin mii de scrisori de mulțămire. Așa d. e. majorul *Laficsár*, canonicul *Iosif Zsendovici*, dna *Dr. Ioh. Wég*, *Dr. Richnaszky*, *Fodor Gábor*, baronesa *Stransky*, contele *Nyári*, contele *Keglevich*, contele *Aursperg*, și-au exprimat mulțămire și recunoștința pentru această alifă eminentă, accentuând că ei cu ajutorul acesteia s'au mântuit de suferințele de podagră și reumă învechite. Sticla cu 2 cor. Se poate comanda din farmaciile *B. Zoltán*, Budapesta (*V. Szabadságtér*), și *I. Molnár*, Sibiu.

Vin bun de vânzare are preotul nostru *Crucean Mărginean* din Cenade (*Szász Csanád*) postă în loc. Vinul e din toamna anului 1904.

Foc. În comuna Ruda din comitatul Hunedoarei a pustiit focul în Lunia trecută șapte case și zece șuri încercate cu bucate. Focul s'a iscat la șura lui *Adam Novac*, unde copii se jucaseră cu chibrite. Un vânt aprig ce sufla într-o clipă a dat pradă flacărilor edificiile amintite. Locuitorii cei mai mulți erau duși la târg la Brad și așa n'a fost nime ca să scape barem ceva din ghiarale focului.

Ce trebuie să știe fiecare damă? În prima linie cum să-și conserve frumuseța până la adânci bătrânețe, cum să-și scutească obrazul contra influințelor vântului și soarelui, apoi și cum să delature pistrii, petele de float, jubruțele, carii de piele și alte necurățenii, cari diformează

obrazul. Cel mai sigur mijloc este Crema *Margit* a lui *Földes*, scutită prin lege, care nu conține nici mercuriu, nici plumb, și care în câteva zile netezește creștele și dă obrazului culoare fină și trandafirie. Un borcan mare 2 cor., mic 1 cor. Se capătă la producător: *Clemens Földes*, farmacist în Arad, și în alte farmacii.

„Albina.“

Conziliul de administrație al „Albinei“ va prezenta adunării generale ordinare ce se va ține în 24 Martie n. c. următorul raport despre gestiunea acestui institut de credit și economii din anul expirat:

Onorată adunare generală!

Relativ la gestiunea institutului nostru în anul expirat ne luăm voie a raporta:

că, deși încercăturile politice, cari de ani de zile bântue patria noastră, împedcând orice activitate mai intensă pe terenul industrial și comercial, în anul expirat — s'au potențat și cu toate că atât cu privire la escont, cât și cu privire la împrumuturile ipotecare marele capital din capitală și din străinătate ne concurează mai tare decât oricând, grație cu deosebire recoltei bune de care s'a bucurat clientela noastră principală — țărănească — totuși ne-a succes a realiza un modest progres în afacerile institutului.

Astfel:

Depunerile spre fructificare au crescut cu 711,000 cor.

Escontul de cambii cu 956,000 cor.

Împrumuturile ipotecare cu 408,000 coroane.

Creditele de cont curent cu 275,000 coroane.

Scrisurile fonciare cu 354,000 cor., iar la profitul net avem un plus de 17,000 cor. față de anul precedent.

Din direcțiune ies după ordinea vechimei domnii *Dr. Liviu Leményi* și *Stefan Stroia*; deasemenea a expirat și mandatul membrilor comitetului de supraveghiere.

Veți binevoi deci la rândul său a alege în conziliul de administrație doi și în comitetul de supraveghiere cinci membri.

Aceste premise vă prezentăm tabloul comparativ al operațiunilor principale:

Depunerile au fost cu 31 Decembrie 1905 6,633 în sumă de 13,833,876.85 cor., cu 710,751.01 cor. mai mult decât în anul precedent.

Escontul de cambii. Starea portofoliului cu finea anului 1905 e de 28,238 cambii în valoare de 9,503,998.84 cor. față de anul trecut mai mult cu 956,079.68 cor.

Credit personal țărănesc. Starea cu 31 Decembrie 1905 11,479 obligații în suma de 1,680,933.40 cor. cu 3,695.10 cor. mai puțin decât în anul precedent.

Împrumuturi ipotecare. Starea cu 31 Decembrie 1905 3,490 obligații în suma de 6,252,046.23 cor. o creștere de 407,877.25 cor. față de anul precedent.

Aceste pretenziuni sunt asigurate prin ipotecă de un areal preste tot de 115,787 jugere 370 stângini □ în valoare de 23,739,283.52 cor.

Credite cambiale cu acoperire ipotecară. Starea cu 31 Decembrie 1905 881 împrum. de 1,833,260 cor. față de anul precedent o reducere de 35,419 cor.

Credite de Cont-curent cu finea anului 1905 cu foste 2,503,740.82 cor. mai mult cu 275,394.14 cor. față de anul precedent.

Împrumuturi pe efecte publice (lombard) la finea anului 1905 104 împrum. de 97,943 cor. față de anul precedent mai mult cu 33,644 coroane.

Scrisuri fonciare cu 5%. Cu 31 Decembrie 1904 au fost în circulațiune în valoare de 4,607,000 cor. Din acestea s'au sortat în cursul anului 1905 446,000 cor. Rămân prin urmare cu 31 Decembrie 1905 în circulațiune 4,161,000 cor.

Scrisuri fonciare cu 4 1/2%. Cu 31 Decembrie 1904 au fost în circulațiune cor. 700,000. În cursul anului 1905 s'au mai emis 800,000 cor. La finea anului 1905 au fost 1,500,000 cor.

Mișcarea cassei. Intrate, la centrală 33,589,976.43 cor., la sucursală 10,255,060.58 cor., suma intratelor 43,845,037.01 coroane. Eșite, la centrală 33,577,198.51 cor., la sucursală 10,221,651.79 cor., suma eșitelor 43,798,850.30 cor. Total 87,643,887.81 cor.

Revirementul în giro-conto al băncii austro-ungare a fost în anul expirat cor. 25,603,682.51 revirementul prima-notei de 55,411,954.19 cor. iar revirementul general de 387,225,631.72 cor.

Din bilanțul general al anului 1905 rezultă că:

Suma activelor institutului este cu 1,543,142.29 cor., iar suma veniturii brut cu 83,378.89 cor. mai mare decât în anul premergător.

Subtrăgând din venitul brut al anului de 1,420,711.72 cor., totalul erogațiilor unilor cu 1,158,701.14 cor., rezultă un

profit net al anului de 262,010.58 cor., cu 16,538.74 cor. mai mare decât în anu precedent.

Fondul de penziuni al funcționarilor, carele în cursul anului a avut erogațiuni de 10,823.84 cor. de asemenea a crescut cu 30,292.65 coroane ajungând suma de 486,398.65 coroane.

Distribuirea profitului net.

Relativ la distribuirea profitului net de 262,010 cor. 58 fileri ne luăm voie a vă face următoarea propunere:

I. Să se dea acționarilor dividenda de 5% provăzută în §. 62 din statute după capitalul social de 1,200,000 cor. 60.000 c.

II. Restul de 202,010 cor. 58 fileri să se împartă cum urmează: 1. 18% tantiemă statutară (§. b, c, d, e, f), membrilor direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor institutului 36.362 cor. 2. Remunerațiune funcționarilor fără drept de tantiemă și servitorilor 2160 coroane. 3. Pentru scopuri de binefacere 14,000 cor. 4. Fondului de penziune al funcționarilor 15,000 cor. 5. Supradividendă acționarilor 108,000 cor. 6. Fondului special de rezervă restul de 26,488 cor. 58 fil., total 202,010 cor. 58 fileri.

Primită această propunere: dividenda anului 1905 va fi tot ca în anul precedent de 28 cor. de acție și se poate ridica imediat după adunarea generală.

Fondul special de rezerva va fi de 138,798 cor. 80 fil.

Fondul de penziuni al funcționarilor de 501,398 cor. 65 fil.

Terminând vă prezentăm rațiociniul cu toate conturile sale, rugându-vă, ca după ce veți fi ascultat și raportul comitetului de supraveghiere să binevoiți:

1. a aprobă bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1905 și a da direcțiunii și comitetului de supraveghiere absolutul pentru gestiunea lor pe anul expirat;

2. a primi propunerea noastră cu privire la distribuirea profitului net;

3. a distribui suma destinată pentru scopuri culturale și de binefacere;

4. a fixa prețul marcelor de prezență pe anul curent;

5. a alege 2 membri în direcțiune cu mandat pe 6 ani;

6. a alege 5 membri în comitetul de supraveghiere cu mandat pe 3 ani.

Din ședința direcțiunii ținută la 23 Febr. 1906.

Iosif St. Șuluțu m. p. *Cosma* m. p.

preșident.

direct. excec.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subscrisul comitet avem onoare a raporta, că în decursul anului 1905 am revidat diferitele operațiuni ale institutului, — și am aflat la toate ordine și punctualitate deplină. — Cenzurând la finea anului 1905 conturile „bilanț“ și „profite și perderi“ ale institutului de credit și de economii „Albina“, — am aflat singurati-cele poziții în consonanță numerică cu cărțile principale și cu extrasele din cărțile auxiliare.

Asemenea am scontrat efectele și alte valori, și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului, — purtate exact.

Referitor la împărțirea profitului net de 262,010.58 K ne alăturăm propunerii direcțiunii, — și o recomandăm spre primire.

Vă rugăm în fine, — că aprobând bilanțul pro 1905, — să dați atât direcțiunii, cât și comitetului subscris absolutu pentru gestiunea lor pro 1905.

Sibiu, 24 Febr 1906.

Comitetului de supraveghiere:

Dr. Ilarion Pușcariu m. p. *Mateiu Voileanu* m. p. *Nicolau Ivan* m. p. *Ioan Hențes* m. p. *Victor Fincu* m. p.

Emulziune

însemnează un amestec de ulei sau unsoare cu un lichid apătos. Laptele și zământana sunt emulziuni naturale și conțin grăsimi de unt descompus în cele mai fine picături, împărțite regulat. În forma aceasta emulziunea lui *Scott* este o emulziune din cea mai bună unsoare de pește medicinală din Norvegia mestecată cu hipofosfiti de var și natron.

În toate cazurile unde folosirea unsoarei de pește este necesară, merită emulziunii lui *Scott* să fie preferată, pentru că nu numai este gustoasă, dar și ușor de mistuit. Pescarul cu batogul cel mare e semnul de garanță al procedurii veritabile a lui *Scott*.

Se capătă în toate farmaciile. Cu provocare la foaia aceasta și pe lângă trimiterea alor 75 fileri în marce postale se expedeză franco sticle de probă prin *Dr. EMIL BUDAI*, „Stadtapotheke“ BUDAPEST, IV, Váci utca 34/50.

Prețul sticlei originale: Cor. 2.50

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoarești dela școlile populare confesionale gr. or. române din parohiile mai jos numite, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare a acestui concurs în „Telegraful Român“.

1. Gârbou, cu salariu anual de 600 cor., dintre cari 200 cor. din repartitie de pe popor și 400 cor. din ajutor de stat. Cuartir în edificiul școlar și lemne de foc.

2. Gostila, cu salariu anual de 600 cor., dintre cari 350 cor. din repartitie de pe popor și 250 coroane din ajutor de stat. Cuartir, grădina de legumi și lemne de foc.

3. Muncel cu Fila Fălcușă, cu salariu de 600 cor., dintre cari 242 cor. din repartitie de pe popor și 358 cor. din ajutor de stat. Cuartir în edificiul școlar și lemne de foc. Invățătorul va fi ambulant.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a și înainta rugărilor instruite conform legii în termenul deschis la subsemnatul oficiu protoprezbiterial și a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în parohiile amintite spre a cânta la biserică și a face cunoștință cu poporul.

Notare. Postul din Gârbou este a se ocupa momentan, iar celelalte cu începutul anului școlar 1906/7.

Dej, 14 Februarie 1906.

Oficiul protoprezbiterial al tractului gr. or. Dej, în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Teodor Hermann
protoprezbiter.

Dela Librăria arhidiecezană din Sibiu (Nagyszeben) se pot procura

Cuvântări liturgice

de arhimandritul Nicodem Munteanu

cu prețul de 1 cor. 50 fil., plus 10 fil. porto.

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune din parohia Lepindea cu filia Cioș, din protoprezbiteratul Târnava, pe baza rezoluțiunii Preaven. Conzistor arhidiecezan din 20 Decembre a. tr. Nr. 12370 Bis., prin aceasta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Capelanul se bucură de toate venitele parohiale fasonate la coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, și va primi și un ajutor din suma dela stat destinată pentru capelani.

Doritorii de a ocupa acest post au a și așterne cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protoprezbiterial (u. p. Küküllővár) în termenul arătat mai sus și au a se prezenta înaintea alegătorilor în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a cânta, respective a celebra și cuvânta

Cetatea de baltă, 6 Februarie 1906. Oficiul protoprezbiterial gr. or. al tractului Târnava, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Nicolae Todoran
protoprezbiter.

Pentru domnii preoți!

Dela Librăria arhidiecezană se poate procura

CONDICĂ

bine compactată în piele și cu părăși tari,

în care (conform circulariului consistorial numărul 2142 din 3 Martie 1903) sunt a se induce „momentele mai însemnate ce obvin în comună în decursul anului și cari merită a fi însemnate pentru posteritate.“

Conține 200 fol.

Prețul 6.60 cor., + porto postal 80 fil.

O singură frecare cu

Săpunul Schicht

(săpun cu cerb ori cu cheie)

e ca și (131) 15-39

două frecări

cu săpun obicinuit

Săpunul Schicht e cel mai bun și mai efin.

NOU!

NOU!

Somatose

fluide.

Mijloc tonic

producător de apetit și întăritor de nervi.

(63 a) 2-26

Deschidere de magazin.

Am onoarea a aduce la binevoitoarea cunoștință a onoratului public, că am deschis în **piața mică nr. 2** (casele parohiale r-cat.) un

magazin de confecțiune pentru domni și dame.

Imi permit a atrage atențiunea onoratului public în mod deosebit asupra împrejurării, că **hainele pentru bărbați și băieți cum și costumele de copii** le am cumpărat numai dela cele mai mari firme de bransa aceasta, astfel că prin **depozitul meu nou asortat** mă aflu în poziție de a mulțami on. mușterii atât în ce privește **calitatea** cât și **croiala** fiind cea mai nouă și elegantă. Prin serviciu real și prețuri uimitor de efine mă voiu nizu a câștiga încrederea stimaților mei mușterii.

Fiecare amic al **buzunarului propriu** să nu întrelase, în cas că are trebuință de haine pentru domni și băieți sau costume de copii, a nu se convinge, că la mine se pot cumpăra hainele cele mai moderne în **calitate eminentă** și pe lângă **prețuri deosebit de efine**.

Invitând on. public de a mă onora cu prețioasele sale vizite, semnez

cu toată stima

E. ELIAS

Sibiu, piața mică nr. 2 (casele parohiale r-cat.)

Banca de asigurare „TRANSILVANIA“

Sibiu, str. cisanădiei nr. 5, edificiile proprii. — Fondată la 1868.

Primește în condiții favorabile

- ☛ asigurări contra focului și esplosiunilor,
- ☛ asigurări de viață și de rente viagere,
- ☛ asigurări contra furtului prin spargere,
- ☛ asigurări de grindină,
- ☛ asigurări de accidente și de sticlă.

☛ Valori asigurate 105 milioane corone. ☛

••• Despăgubiri prestate 7 milioane corone. •••

Fonduri de rezervă și garanție 2 milioane corone.

Informațiuni de la **Direcțiune în Sibiu** și prin **agenturile principale** din Arad, Bistrița, Brașov și Cluj, cum și prin subagenții din toate comunele mai mari.

(271) 19-52

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

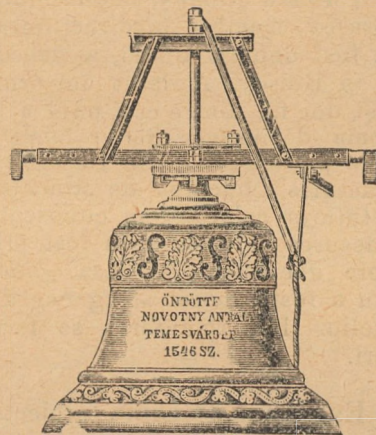
în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum și la repararea clopotelor stricate mai departe spre facerea de clopote armonioase, pe lângă garanță de mai mulți ani în fie-care mărime, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a întorče clopotele cu ușurință în ori-ce parte, îndată ce sunt bătute de o lature, prin ceea ce sunt mântuite de a se strica. Cu deosebire recomandă: (119) 28-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată. Aceste clopote au ton mai intensiv, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, câte un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg. turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătute, de sine stătătoare, spre ajustarea clopotelor bătrâne cu corone de fier bătut, ca și spre turnarea de toțe din metal. Se află clopote în greutate de 300 kg. și mai jos.

☛ Preț curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco. ☛
La expoziția milenară din Budapesta 1896 premiat cu medalia cea mare

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea mării împovărări a stomacului sau prin consumarea de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu neregulat și au contras bôle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârciuri de stomach, Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din burueni renumite și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin bun; întărește și înviorază organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură conturbațiile de mistuire și influințază puternic asupra noiei formări de sânge sănătos.

Prin întrebuințarea regulată a vinului de burueni bôlele de stomach vor fi curate încă în formare. Să nu întârzie nime dar a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: **dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări**, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de burueni

cu urmările lor neplăcute, **maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie**, precum și conglomeraarea sângelui în ficat, plină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delătură iute cu vinul de burueni. Vinul de burueni delătură mistuirea grea și depărtază prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei misturi rele a formării insuciente de sânge și a stării bolnăvicioase a ficatului. **Lipsa de apetit și reaua dispoziție**, precum și **durerile de cap și nopțile perdute** (insomnie) consumă adeseori încetul cu încetul multe persoane. Vinul de burueni dă slăbitei puteri de traiu un nou și prospăt impuls. Vinul de burueni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutrire, ușurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmază nervi escitați și crează nouă **voe de viață**. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțămită dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vânzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Timișor, Seliște, Ocna, Slănic, Șeica-mare, Noerich, Avrig, Tâlmaci, Boșta, Cisanădie, Poplaca, Gurartului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-sus, Petriș, Sebeș, Vînșul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Beșineu, Mihail, Teiuș, Blaj, Pănade, Tapu, Mediaș, Birjil, Sân-Mărtin, Ibașfalău, Basma, Agnita, Cincu-mare, Boholt, Făgăraș, Beclean, Cămpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hașeg, Lunca, Puj, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardel, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate calitățile din Austro-Ungaria.

☛ Păziți-vă de falsificări! ☛

Să se cêră anumit:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sânt: Vin de Malaga 50,0 Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireșe 320,0, Coacăză, Aniș, Rădăcină „Helen“, iarba ferului americană, Rădăcina „Entianus“, „Kalmus“ à 10,0. Tôte aceste se amestecă. un. dcm. [11] 19-